

دفترچه سؤالات مرحله دوم

سی و پنجمین المپیاد ادبی

سال برگزاری	تعداد سؤالات	زمان پاسخ‌گویی
۱۴۰۱	۱۰۰	۱۰۰ دقیقه

توضیحات مهم

۱. در صورت وجود مغایرت در اطلاعات شخصی، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و وجود همه‌ی برگه‌های دفترچه‌ی سؤالات را بررسی نمایید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۴- کلیه جواب‌ها باید در پاسخ‌نامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سؤالات تصحیح نشده و به آن‌ها هیچ نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت.
- ۵- نام و نام‌خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سؤالات و پاسخ‌نامه بنویسید.
- ۶- برگه‌ی پاسخ‌نامه شما را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محلّ مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه‌ی مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۷- همراه داشتن هر گونه کتاب، جزوه، یادداشت و لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ‌تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلّب محسوب خواهد شد.
- ۸- دفترچه سؤالات باید همراه پاسخ‌نامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
- ۹- پاسخ درست به هر سؤال ۳ نمره‌ی مثبت و پاسخ نادرست یک نمره منفی دارد.
- ۱۰- شرکت‌کنندگان در دوره تابستان از بین دانش‌آموزان پایه یازدهم انتخاب می‌شوند.

۱- معنای صحیح واژه «طاق» در هر یک از ابیات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) ننگه داشت بر طاق بستان سرای / یکی نامور بلبل خوش سرای

ب) گر فراقت نکشد جان به وصالت بدهم / تو گرو بردی اگر جفت و اگر طاق آید

ج) ابروی او جز کمان چرخ نیست / زانکه همچون چرخ، طاق افتاده است

(۱) سقف قوسی شکل، یگانه، خمیدگی بنا

(۲) سقف خمیده، یگانه، بی همتا

(۳) ایوان، بی نظیر، قوسی شکل

(۴) ایوان، فرد و یکتا، قوس و خمیده

۲- تعداد تشبیه در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) می‌نماید عکس می در رنگ روی مهوش / همچو برگ ارغوان بر صفحه نسرين غریب

(۲) در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست / ورنه از آهم جهانی را بسوزانم چو شمع

(۳) بازار شوق گرم شد آن سرو قد کجاست / تا جان خود بر آتش رویش کنم سپند

(۴) کرمت ماء معین ریخت به جام هوسم / سخت درّ ثمین داد به جای ثمنم

۳- تعداد وابسته های وابسته در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) یا رب از نیست به هست آمده صنع توایم / و آنچه هست از نظر علم تو پنهانی نیست

(۲) حدیث زلف و رخ دلکش تو خواهد بود / که بر صحیفه لیل و نهار خواهد ماند

(۳) نهد مرهم به زخم شانه جعد زلف غمخوارش / برد زنگ از دل آینه آب و رنگ رخسارش

(۴) من همان روز دل و صبر به یغما دادم / که مقید شدم آن دلبر یغمایی را

۴- مفهوم بیت زیر با همه ابیات به جز ... ارتباط معنایی دارد.

«می‌تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را / در رگ جان، هر که را چون زلف پیچ و تاب هست»

(۱) زان چو موج است همه رشته جان‌ها بی‌تاب / که به آن گوهر یکدانه رساند خود را

(۲) اگرچه رشته‌ها کوتاه ز پیچ و تاب می‌گردد / دو بالا می‌شود دائم ز پیچ و تاب عیش ما

(۳) شادم ز پیچ و تاب محبت که می‌رسد / آخر به زلف سلسله پیچ و تاب‌ها

(۴) سپند شوخ ما بار دل مجمر نمی‌گردد / به خرمن می‌رساند بی‌قراری دانه ما را

محاسبات و نکته‌های مهم

۵- کدام گزینه تناسب مفهومی کمتری با بیت زیر دارد؟

« عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل یکسان می کند پست و بلند راه را »

(۱) برنمی دارد زمین خاکساری امتیاز / در فتادن سایه شاه و گدا یکسان بود

(۲) نیست در مجلس ما پیشگه و صف نعال / شاه و درویش ندانند کدام است اینجا

(۳) بر درگه عدل تو چه درویش و چه شاه / در سایه عفو تو چه هشیار و چه مست

(۴) عشق لب تو هزار آتش / بر جان گدا و شاه افکند

۶- پدیدآورندگان «دستور زبان عشق، ارزیابی شتا بزده، شهری چون بهشت، مهاجر کوچک، سفر ششم» به ترتیب دارای آثاری مانند . . . . نیز هستند.

(۱) بی بال پریدن، خسی در میقات، داستان باستان، اگه بابا بمیره، ظهور

(۲) دلاویزتر از سبز، دری به خانه خورشید، خواب ارغوانی، طوفان در پرانتز، دید و بازدید

(۳) طوفان در پرانتز، زیارت، آتش خاموش، اگه بابا بمیره، ملاقات در شب آفتابی

(۴) گوشواره عرش، سه تار، تنفس صبح، خواب ارغوانی، ظهور

۷- وزن مقابل همه مصراع ها به جز . . . . درست است.

(۱) به کوی عشق منه بی دلیل راه قدم (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن)

(۲) دائن گل این بستان شاداب نمی ماند (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)

(۳) در نگاهش شکفته روح سحر (فعلاتن مفاعیلن فعلن)

(۴) شاید اگر آفتاب و ماه نتابد (مفعولن مفاعیلن فعولن)

۸- در رباعی زیر همه موارد از دیدگاه موسیقی شعر و زیبایی شناسی درست است؛ به جز . . . .

هر سبزه که بر کنار جویی رسته است / گویی ز لب فرشته خوبی رسته است

پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی / کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است

(۱) وزن: مفعول مفاعیل مفاعیلن فع (۲) آرایه: جناس، مجاز، حسن تعلیل

(۳) اختیارات: حذف همزه، قلب، ابدال (۴) آرایه: مراعات نظیر، تشبیه، استعاره

محاسبات و نکته های مهم

۹- در کدام ابیات اختیار شاعری «ابدال» و «قلب» وجود دارد؟

الف) تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال / خطا نگر که دل امید در وفای تو بست

ب) کیست که پیغام من به شهر شروان برد / یک سخن از من بدان مرد سخندان برد

پ) گل به سلام چمن آمد بهار / گه به سپاس آمد گل پیش خار

ت) خارکش پیری با دلق درشت / پشتۀ خار همی برد به پشت

ث) می کوش به هر ورق که خوانی / مان دانش را تمام دانی

ج) کیسه هنوز فربه است با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری

چ) ز فراق چون ننالم من دل شکسته چون نی / که بسوخت بندبندم ز حرارت جدایی

۱) الف، پ، ت، ث

۲) الف، ب، ت، چ

۳) ب، ت، ث، ج

۴) الف، ب، ت، چ

۱۰- در همهٔ گزینه‌ها از ویژگی‌های زبانی سبک شعر دورهٔ بیداری آمده است؛ به جز . . .

۱) روی آوردن به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار و رواج واژه‌ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه

۲) توجه ویژه به زبان شعر و دقت در کاربرد واژه‌ها، جمله‌ها و ترکیب‌های شعری

۳) گسترش دایرهٔ واژگان و ورود واژه‌های نو و فرنگی از زبان‌هایی مثل انگلیسی، روسی، فرانسوی و ترکی

۴) توجه به زبان گذشته، واژگان شعری قدیم و باستان‌گرایی در شعر برخی از شاعران

۱۱- کدام گزینه اختیار شاعری ندارد؟

۱) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست / در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست

۲) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد

۳) میان او که خدا آفریده است از هیچ / دقیقه‌ای است که هیچ آفریده نگشاده است

۴) کمان را به زه کرد و بگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش گذر

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۲- عین الحال جمعاً سالماً:

- (۱) أنا و أصدقائي شجعنا فريقنا مُشتاقين لنجاحهم
(۲) صديقاى عملا بواجبها مجتهدين
(۳) أيها الوالدان علماً ولدكُم مشفقين له
(۴) إرجعى إلى ريتك راضية مرضية

۱۳- عین عبارة لاتأکید فیها:

- (۱) نواصل دراستنا مواصلة
(۲) إنّ الله بصير بالعباد
(۳) انا جعلنا قرآناً عربياً لعلكم تعلقون
(۴) طاف البيت طوال الاعاظم

۱۴- عین العبارة التي حذف فيها المستثنى منه:

- (۱) لم أشاهد في الملعب إلا اللاعبين
(۲) نجحت التلميذات إلا واحدة منهنّ
(۳) لانصعد الجبال إلا اقوياء منا
(۴) ما حضر الطلاب في صالة الامتحان إلا سعيداً

۱۵- عین الترجمة الصحيحة:

«كان المتفرجون يشجعون فريقهم الفائز فرحين.»

- (۱) تماشاچیان تیم برنده خود را تشویق می کنند و خوشحال هستند.
(۲) تماشاچیان تیم برنده خود را با شادمانی تشویق می کردند.
(۳) تماشاگران تیم خود را شادمان تشویق می کنند.
(۴) تماشاگران تیم خود را درحالی که برنده است شادمانه تشویق می کنند.
۱۱۶- از همه گزیندها به جز گزینه . . . مفهوم «ازلی بودن عشق» به روشنی دریافت می شود.

- (۱) مطلب طاعت و پیمان و صلاح از من مست / که به پیمانہ کشی شهره شدم روز الست
(۲) حافظ گمشده را با غمت ای جان عزیز / اتحادی است که در عهد قدیم افتاده است
(۳) ندای عشق تو دوشم در اندرون دادند / فضای سینۀ حافظ هنوز پر ز صداست
(۴) از آن به دیر مغنم عزیز می دارند / که آتشی که نمیرد همیشه در دل ماست

محاسبات و نکته های مهم

۱۷- در کدام گزینه بیشتر بر «نبود تجلی» از جانب یار تأکید شده است؟

- (۱) گر خمر بهشت است بر یزید که بی دوست / هر شربت عذیم که دهی عین عذاب است
(۲) معشوق عیان می‌گذرد بر تو ولیکن / اغیار همی بیند از آن بسته نقاب است
(۳) رواق منظر چشم من آشیانه توست / کرم نما و فرود آ که خانه خانه توست
(۴) من آن نیم که دهم نقد دل به هر شوخی / در خزانه به مهر تو و نشانه توست

۱۸- مصادیق حوزه ایهام در کدام گزینه‌ها بیشتر به چشم می‌خورد؟

- (الف) چه ساز بود که در پرده می‌زد آن مطرب / که رفت عمر و هنوزم دماغ پر ز هواست
(ب) جان فدای دهنش باد که در باغ نظر / چمن آرای جهان خوش‌تر از این غنچه نیست
(ج) ما را ز خیال تو چه پروای شراب است / خم گو سر خود گیر که خمخانه خراب است
(د) به بال و پر مرو از ره که تیر پرتابی / هوا گرفت زمانی ولی به خاک نشست

- (۱) الف و ب   (۲) ج و د   (۳) الف و د   (۴) ب و د

۱۹- کدام گزینه کامل‌کننده جاهای خالی است؟

- (الف) در مصراع «چه وقت مدرسه و بحث کشف کشف است»، مقصود از «کشف کشف» . . . است.
(ب) از نظر سبک‌های شعری باید غزل حافظ را در سبک . . . جای داد.
(ج) منظور از محتسب از بین هم عصران حافظ، بیشتر مراد . . . است.

- (۱) تجلی حق، هندی، امیر مبارزالدین محمد
(۲) تفسیری از کشف زمخشری، عراقی، داروغه
(۳) الکشف در تفسیر کشف زمخشری، عراقی، امیر مبارزالدین محمد
(۴) شهود حق، هندی، داروغه

۲۰- معنی لغات مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است
(ب) زلف آشفته و خوی کرده و خندان لب و مست
(ج) در آستین مرقع پیاله پنهان کن
(د) با مدعی نزاع و محاکا چه حاجت است؟
(۱) سبک‌بار، خصلت، وصله‌دار، جد
(۲) تنها، تب، خرقة، حکایت کردن
(۳) مجرد، عرق، نیم‌تنه، سخن
(۴) سبک‌بار، عرق، خرقة، با هم سخن گفتن

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۱- در همه گزینه‌ها اشاره‌ای به شخصیت‌های منفی و منفور شعر حافظ شده است به جز ...

(۱) بروای زاهد و بر دردکشان خرده مگیر / که ندادند جز این تحفه به ما روز الست

(۲) با محتسبم عیب مگوئید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است

(۳) شمع دل دم‌سازم بنشست چو او برخاست / و افغان ز نظربازان برخاست چو او بنشست

(۴) برو به کار خود ای واعظ این چه فریاد است / مرا فتاد دل از ره تو را چه افتاده است؟

۲۲- کدام گزینه در مورد درستی یا نادرستی جملات و عبارات زیر صحیح است؟

الف) واژه «رند» در زمان‌های پیش از حافظ واژه‌ای با بار مثبت بود؛ ولی در شعر حافظ بیشتر شخصیتی منفی با برونی پاک و آراسته است.

ب) صوفی از شخصیت‌های عموماً منفی و مورد انتقاد در شعر حافظ است.

(۱) نادرست، درست (۲) هر دو مورد نادرست است.

(۳) هر دو مورد درست است. (۴) درست، نادرست

۲۳- نقش دستوری ضمیر مشخص شده در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) صراحی ای و حریفی گرت به چنگ افتد / به عقل نوش که آیام فتنه انگیز است

(۲) به جز آن نرگس مستانه که چشمش مرساد / زیر این طارم فیروزه کسی خوش نشست

(۳) ای نازنین پسر تو چه مذهب گرفته ای / کت خون ما حلال تر از شیر مادر است

(۴) چه گویمت که به میخانه دوش مست و خراب / سروش عالم غیبم چه مژده‌ها داده است

۲۴- کدام گزینه اشاره ضعیف‌تری به گستره سخن و دامنه رواج شعر حافظ دارد؟

(۱) عراق و فارس گرفتی به شعر خوش حافظ / بیا که نوبت بغداد و وقت تبریز است

(۲) خموش حافظ و این نکته‌های چون زر سرخ / نگاه دار که قلاب شهر صراف است

(۳) زبان کلک تو حافظ چه شکر آن گوید / که گفته سخنتم می‌برند دست به دست

(۴) سرود مجلس است اکنون فلک به رقص آرد / که شعر حافظ شیرین سخن ترانه توست

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۵- از کدام بیت مفهوم جبر دریافت نمی‌شود؟

- ۱) من ز مسجد به خرابات نه خود افتادم / اینم از عهد ازل حاصل فرجام افتاد
- ۲) حسد چه می‌بری ای سست‌نظم بر حافظ / قبول خاطر و لطف سخن خداداد است
- ۳) رضا به داده بده وز جبین گره بگشای / که بر من و تو در اختیار نگشاده است
- ۴) سپهر برشده پرویزی است خون افشان / که ریزه‌اش سر کسری و تاج پرویز است

۲۶- در کدام گزینه «و» با سایر ابیات کاربرد معنایی متفاوتی دارد؟

- ۱) نگاه من به تو و دیگران به خود مشغول / معاشران ز می و عارفان ز ساقی مست
- ۲) برآمیزی و بگریزی و بنمایی و بربابی / فغان از قهر لطف‌اندود و زهر شکرآمیزت
- ۳) تو ملولی و دوستان مشتاق / تو گریزان و ما طلبکارت
- ۴) جمال در نظر و شوق هم‌چنان باقی / گدا اگر همه عالم بدو دهند، گداست

۲۷- توضیح مقابل کدام بیت درست نیست؟

- ۱) تو بت چرا به معلّم روی که بتگر چین / به چین زلف تو آید به بتگری آموخت: بیت دو فعل دارد.
- ۲) مرا به شاعری آموخت روزگار آنکه / که چشم مست تو دیدم که ساحری آموخت: آموختن دوم می‌تواند به معنای یاد دادن یا یادگرفتن باشد.
- ۳) برفت رونق بازار آفتاب و قمر / از آنکه ره به دکان تو مشتری آموخت: نهاد مصراع دوم «ره» است.
- ۴) مگر دهان تو آموخت تنگی از دل من / وجود من ز میان تو لاغری آموخت: وجه شبه در مصراع اول نسبت به مشبه و مشبه‌به معنای متفاوتی افاده می‌کند.

۲۸- در کدام گزینه بخش مشخص شده نباید با کسره خوانده شود؟

- ۱) نکند میل دل من به تماشای چمن / که تماشای دل آنجاست که دلداری آنجاست
- ۲) سعدی این منزل ویران چه کنی جای تو نیست / رخت بر بند که منزلگه احرار آنجاست
- ۳) غفلت از آیام عشق پیش محقق خطاست / اول صبح است خیز کاخر دنیا فناست
- ۴) عشق غالب شد و از گوشه‌نشینان صلاح / نام مستوری و ناموس کرامت برخاست

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۹- مشبه در کدام گزینه همراه با ترجیح (تفضیل) آمده است؟

- ۱) سعدیا خوش تر از حدیث تو نیست / تحفه روزگار اهل شناخت
- ۲) به چشم‌های تو کان چشم کز تو برگیرند / دریغ باشد بر ماه آسمان انداخت
- ۳) هر کسی را به تو این میل نباشد که مرا / کآفتابی تو و کوتاه‌نظر مرغ شب است
- ۴) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه که از ناله مرغان چمن در طرب است

۳۰- مفهوم کدام گزینه متضمن تمجید از خویشتن نیست؟

- ۱) بر حدیث من و حسن تو نیفزاید کس / حد همین است سخندانی و زیبایی را
- ۲) قباى خوش‌تر از این در بدن تواند بود / بدن نیفتد از این خوب‌تر قباى را
- ۳) دگر به دست نیاید چو من وفاداری / که ترک می‌ندهم عهد بی‌وفایی را
- ۴) ای گل خوشبوی اگر صد قرن بازآید بهار / مثل من دیگر نبینی بلبل خوشگوی را

۳۱- در کدام گزینه توضیح ارائه شده از بیت قابل برداشت نیست؟

- ۱) چشمی که تو را بیند و در قدرت بیچون / مدهوش نماند نتوان گفت که بیناست: نباید در زیبایی ظاهری متوقف ماند.
- ۲) مالک ملک وجود حاکم رد و قبول / هرچه کند جور نیست و تو بنالی جفاست: باید در برابر معشوق تسلیم بود.
- ۳) دنیا به چه کار آید و فردوس چه باشد / از بار خدا به ز تو حاجت نتوان خواست: معشوق بر هرچیز دیگر در نگاه عاشق برتری دارد.
- ۴) هیچ مصلح به کوی عشق نرفت / که نه دنیا و آخرت درباخت: عشق سعادت دنیا و آخرت را در پی دارد.

۳۲- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر تفاوت دارد؟

- ۱) اگر مراد تو ای دوست بی‌مرادی ماست / مراد خویش دگر باره من نخواهم خواست
- ۲) اگر قبول کنی و بر برانی از بر خویش / خلاف رای تو کردن خلاف مذهب ماست
- ۳) میان عیب و هنر پیش دوستان کریم / تفاوتی نکنند چون نظر به عین رضاست
- ۴) مرا به هر چه کنی دل نخواهی آزردن / که هر چه دوست پسندد به جای دوست رواست

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۳- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) از بهر خدا روی میپوش از زن و از مرد / تا صنع خدا می‌نگرند از چپ و از راست
- ۲) به خدا که پرده از روی چو آتشت برافکن / که به اتفاق بینی دل عالمی سپندت
- ۳) تو برون خبر نداری که چه می‌رود ز عشقت / به درآی اگر نه آتش بزنییم در حجیبت
- ۴) گر خون من و جمله عالم تو بریزی / اقرار بیاریم که جرم از طرف ماست

۳۴- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) تنم این جاست سقیم و دلم آن جاست مقیم / فلک این جاست ولی کوکب سیار آن جاست
- ۲) صبر کن ای دل که صبر سیرت اهل صفاست / چاره عشق احتمال شرط محبت وفاست
- ۳) تیغ برآر از نیام زهر برافکن به جام / کز قبل ما قبول و ز طرف ما رضاست
- ۴) با جور و جفای تو نسازیم چه سازیم / چون زهره و یارا نبود چاره مداراست

۳۵- با توجه به قصیده ترنم المصاب خاقانی، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ردیف فعلی موجب محدودیت تخیل شاعر شده و او را از خلق خیال‌های بدیع بازداشته است.
- ۲) با توجه به ساکنبودن حروف پایانی واژه‌های قافیه در شعر، وجود ردیف به افزایش موسیقی شعر کمک کرده است.
- ۳) تصاویر شعر عمدتاً تفصیلی و مبسوط هستند و شاعر از آوردن چند تصویر فشرده و خلاصه در یک بیت پرهیز کرده است.
- ۴) صبغة اشرافی تصاویر در این قصیده بسامد بسیار زیادی دارد.

۳۶- کدام یک از استعاره‌ها به اشتباه ذکر شده است؟

- ۱) زد نفس سربه مهر صبح ملامع نقاب / خیمه روحانیان کرد معنبرطناب: آسمان
- ۲) دوش ز نوزادگان مجلس نو ساخت باغ / مجلسشان آب زد ابر به سیم مذاب: قطره‌های باران
- ۳) هدهد گفت از سمن نرگس بهتر که هست / کرسی حم ملک او و افسر افراسیاب: زردی وسط گل نرگس
- ۴) فاخته گفت آه من کله خضرا بسوخت / حاجب این بار کو؟ ورنه بسوزم حجاب: آسمان

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۷- کدام بیت آرایهٔ لف و نشر دارد؟

- (۱) گشت زمین چون سفن چرخ چو کیمخت سبز / تا ز پی تیغ او قبضه کنند و قراب
- (۲) نیزه کشید آفتاب حلقهٔ مه درر بود / نیزهٔ این زر سرخ حلقهٔ آن سیم ناب
- (۳) رخ نمکزار شد از اشک و ببست از تف آه / به دگر اشک نمک را چو شکر بگشایید
- (۴) آتشی دیدم کو باغ مرا سوخت به خواب / سر آن آتش و آن باغ ببر بگشایید

۳۸- بر اساس بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

ما به تو آورده ایم در دسر ارچه بهار / در دسر روزگار برد به بوی گلاب

- (۱) خطاب با عنقا است.
- (۲) در بیت آرایهٔ جناس تام دیده می شود.
- (۳) در بیت آرایهٔ ایهام دیده می شود.
- (۴) اشاره‌ای به طب قدیم شده است.

۳۹- توضیح بخش مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) شد گهر اندر گهر صفحهٔ تیغ سحر / شد گره اندر گره حلقهٔ درع سحاب: آسمان صبح با پرتوهای خورشید، درخشان شد.
- (۲) حق تو خاقانیا کعبه تواند شناخت / ز آخور سنگین طلب توشهٔ یوم الحساب: دنیا را برای رسیدن به سعادت اخروی ترک کن.
- (۳) صاحب‌ستران همه بانگ بر ایشان زدند / کاین حرم کبریاست بار بود تنگ یاب: اینجا حرم کبریا است و اجازهٔ ورود سخت.
- (۴) قمری کردش ندا کای شده از عدل تو / دانهٔ انجیر رز دام گلوی غراب: دانهٔ انجیر باغ در گلوی کلاغ می گیرد و او را خفه می کند.

۴۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) هادی مهدی غلام، امی صادق کلام / خسرو هشتم بهشت، شحنةٔ چهارم کتاب: منظور از شحنةٔ چهارم کتاب حضرت عیسی (ع) است که در آسمان چهارم منزل دارد.
- (۲) عنقا بر کرد سر گفت کز این طایفه / دست یکی پر حناست جعد یکی پر خضاب: منظور از بخش مشخص شده، جام شراب است.
- (۳) چون الف سوزنی نیزه و بنیاد کفر / چون بن سوزن به قهر کرده خراب و بیاب: مصراع نخست بیانگر قدرت نیزه وری دشمنان نامسلمان است.
- (۴) نونو از چشمهٔ خوناب چو گل تو بر تو / روی پرچین شده چون سفرهٔ زر بگشاید: «چو گل تو بر تو» صفت چشمهٔ خوناب است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۱- در کدام گزینه به نام یا لقب یک انسان اشاره شده است؟

- ۱) صبح برآمد ز کوه چون مه نخشب ز چاه / ماه برآمد به صبح چون دم ماهی ز آب
- ۲) در علمش میر نحل نیزه کشیده چو نخل / غرقه صد نیزه خون اهل طعان و ضراب
- ۳) از شغب هر پلنگ شیر قضا بسته دم / وز فزع هر نهنگ حوت فلک ریخت ناب
- ۴) حامل وحی آمده کآمد یوم الظفر / ای ملکان الغزاهای ثقلین النهاب

۴۲- بر اساس بیت زیر کدام گزینه اشتباه است؟

«رخش بهراً بتاخت بر سر صفر آفتاب / رفت به چرب آخوری گنج روان در رکاب»

- ۱) «بهراً» صفت رخس است.
- ۲) «گنج روان در رکاب» قید است.
- ۳) منظور از «صفر» برج حمل است.
- ۴) «به چرب آخوری» بیانگر سرعت گردش خورشید است.

۴۳- در کدام بیت با جایگزینی واژه «ثیاب» به جای واژه قافیه، بیت معنای روشن تر و دقیق تری می یابد؟

- ۱) کحلی چرخ از سحاب گشت مسلسل به شکل / عودی خاک از نبات گشت مهلهل به تاب
- ۲) دردی مطبوخ بین بر سر سبزه ز سیل / شیشه بازیچه بین بر سر آب از حباب
- ۳) ژاله بر آن جمع ریخت روغن طلق از هوا / تا نرسد جمع را ز آتش لاله عذاب
- ۴) فاخته گفت از نخست مدح شکوفه که نحل / سازد از آن برگ تلخ مایه شیرین لعاب

۴۴- در کدام بیت کنایه دیده نمی شود؟

- ۱) به جهان پشت مبندید و به یک صدمه آه / مهره پشت جهان یک ز دگر بگشایید
- ۲) از شغب هر پلنگ شیر قضا بسته دم / وز فزع هر نهنگ حوت فلک ریخت ناب
- ۳) دان که دواسبه رسید موب فصل ربیع / دهر خرف بازیافت قوت فصل شباب
- ۴) دانه‌دانه گهر اشک ببارید چنانک / گره رشته تسبیح ز سر بگشایید

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۵- در کدام گزینه تلمیح یا تمثیل نمی‌یابید؟

- (۱) ترسم ز رسن که مار دیده‌ام / چه مار که ازدها گزیده‌ام
- (۲) ای چشمه خضر در سیاهی / پروانه شمع صبحگاهی
- (۳) بر نامه نهاده مهر انده / یعنی کرم‌الکتاب ختمه
- (۴) آن کن که به رفق و دل‌نوازی / آزادان را به بنده سازی

۴۶- مصداق کلمه مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟

این آن مثل است کان جوانمرد / بی‌مایه حساب سود می‌کرد

- (۱) پاس در ناخریده می‌داشت
- (۲) بگذشت ز عشقت ای سمنبر
- (۳) گر بر تو یکی مگس نشیند
- (۴) گر من شدم از چراغ تو دور

۴۷- توضیحات مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) زان عاشق کورتر کسی نیست / کو را مگسی چو کرکسی نیست (عاشقی که حساس نباشد، عاشق نیست).
- (۲) وز حلقه پر شکنجت / در دامن ازدهاست گنجت (لیلی دست‌نخورده است).
- (۳) بگشاده خزینه وز حصارش / افتاده به در خزینه‌دارش (الهی شوهر لیلی بمیرد).
- (۴) در عشق تو چون موافقی نیست / این سلطنت است عاشقی نیست (معشوق سلطان و عاشق بنده است).

۴۸- مفهوم کلی کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) نگشاده فقاعی از سلامم / بر تخته یخ نوشته نامم
- (۲) یک نعل بر ابرشم ندادی / صد نعل در آتشم نهادی
- (۳) در دل سندن ندادیم داد / گر جان ببری کی آریم یاد
- (۴) آن به که درم خریدۀ تو / سرمه نبرد ز دیدۀ تو

۴۹- در همه گزینه‌ها لابه عاشقانه با تهدید همراه شده است؛ به جز...

- (۱) این چوب که عود بیشه توست / مشکن که هلاک تیشه توست
- (۲) بنواز مرا مزن که خاکم / افروخته کن که گردناکم
- (۳) گر بنوازی بهارت آرم / ور زخم زنی غبارت آرم
- (۴) لطف است به جای خاک در خورد / کز لطف گل آید از جفا گرد

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۰- در کدام گزینه به «مجنون» اشاره شده است؟

- (۱) از یک طرفم غم غریبان / وز سوی دگر غم رقیبان
(۲) ترشی کند از ترنج خوبی / اما نکند ترنج بویی
(۳) نه دل که به شوی بر ستیزم / نه زهره که از پدر گریزم
(۴) گه عشق دلم دهد که برخیز / زین زاغ و زغن چو کبک بگریز

۵۱- در کدام بیت ایهام یا ایهام تناسب دیده نمی شود؟

- (۱) لرزید به جای و سر فروبرد / دور از تو چنانکه گفتم او مرد
(۲) گفت ای شرف بلندنامان / بر پای ددان کشیده دامان
(۳) کاین نامه که هست چون پرندی / از غم زده ای به دردمندی
(۴) یعنی ز من حصار بسته / نزدیک تو ای قفس شکسته

۵۲- توضیحات مشخص شده در کدام گزینه از نظر لغوی صحیح نیست؟

- (۱) چابک شدن چون وکیل خروجی: مأمور دولتی که مالیات می گیرد.
(۲) در مرسله سخن برآمود: سرود
(۳) از پیره دشت سوی آن سنگ: دامان
(۴) بر موکب آن سباع زد دست: وحشیان

۵۳- در کدام گزینه منظور از عبارت مشخص شده به درستی نیامده است؟

- (۱) زین پیش ترم گراف کاری / در سینه چنان نشانند خاری (نوفل)
(۲) زان شیفته سیه ستاره / من شیفته تر هزار باره (مجنون)
(۳) در سیر نشان سوسنی هست / ریحان نشود ولیک در دست (ابن سلام)
(۴) دهقان منگر که دانه ریزد / آن بین که ز دانه دانه خیزد (پدر مجنون)

۵۴- در کدام گزینه مشبه محذوف، امری عدمی است؟

- (۱) جادومنشی به دل ربودن / ریحان نفسی به عطر سودن
(۲) القصه چه گویم آنچنان چست / کز دیده برآمد از نفس رست
(۳) ای مرهم صد هزار سینه / درد من و می در آبگینه
(۴) ای تاج ولی نه بر سر من / تاراج تو لیک در بر من

محاسبات و نکته های مهم

۵۵- نوعی نگاه رمانتیک به عشق وجود دارد که عاشقی و علاقه بدون تملک را بیان می‌کند. این انگاره در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

- ۱) در تیررس چشمی و حاجت به کمان نیست / مقصود تماشای خرامیدن آهوست
- ۲) اگر تو صخره‌ای و سنگدل من آن سنگم / که هر نفس هوسش با تو بودن است هنوز
- ۳) گیرم که به دریا نرسیدی چه غم ای رود / خوش باش که یک چند در این راه دویدی
- ۴) تو مهتابی و من مرداب خوشحالم که امشب هم / مرا از دور می‌بینی تو را از دور می‌بوسم

۵۶- مضمون کدام گزینه اشاره به مرگ ندارد؟

- ۱) همین که شاخه‌ای از اتفاق می‌افتد / بهانه باز به دست اجاق می‌افتد
- ۲) به دست و پا زدن ناگزیر محکوم است / پرنده‌ای که در این باتلاق می‌افتد
- ۳) این خانه جای زندگی جاودانه نیست / آماده شکستن تنگ بلور باش
- ۴) مرگ حق است در همه حال / من که از حق خود نمی‌گذرم

۵۷- در کدام گزینه «سکوت» مفهومی متفاوت دارد؟

- ۱) آینه‌وار خیره به تنهایی توام / آری سکوت ساده‌ترین راه گفتگوست
- ۲) پرسیدی ام از عشق و جوابی نشنیدی / بشنو که سزاوار سکوت است سؤال
- ۳) خاموش از آن شدم که به جایی نمی‌رسد / فریادهای جنگل در حال سوختن
- ۴) ما را توان ترجمه اشک و آه نیست / این شرح حال دل به زبان‌های دیگر است

۵۸- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر هم‌مفهوم است؟

«در ما عجبی نیست که جز عیب ندیدند / آن را که هنر هیچ به جز بی‌هنری نیست»

- ۱) زمین سوخته‌ام ناامید و بی‌برکت / که جز مراتع نفرت نمی‌چرید از من
- ۲) عجب که راه نفس بسته‌اید بر من و باز / در انتظار نفس‌های دیگرید از من
- ۳) خزان به قیمت جان جار می‌زنید اما / بهار را به پیشیزی نمی‌خرید از من
- ۴) برایتان چه بگویم زیاده بانوی من / شما که با غم من آشناترید از من

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۹- در کدام گزینه خواهش رنگی متفاوت دارد؟

- ۱) چیزی بگو بگذار تا هم صحبتت باشم / لختی حریف لحظه‌های غربتت باشم
- ۲) تاب آوری تا آسمان روی دوشت را / من هم ستونی در کنار قامتت باشم
- ۳) صورتگر چشمان غمگین تو خواهم بود / بگذار هم چون آینه در خدمتت باشم
- ۴) در خوابی و هنگام را از دست خواهی داد / معشوق من بگذار زنگ ساعتت باشم

۶۰- همهٔ گزینه‌ها تشبیه مرجح دارد؛ به جز . . . .

- ۱) تا صبحدم به یاد تو شب را قدم زدم / آتش گرفتم از تو در صبحدم زدم
- ۲) با آسمان مفاخره کردیم تا سحر / او از ستاره دم زد و من از تو دم زدم
- ۳) او با شهاب بر شب تب کرده خط کشید / من برق چشم ملتهدت را رقم زدم
- ۴) تا عشق چون نسیم به خاکسترم وزد / شک از تو وام کردم و در باورم زدم

۶۱- ابیات زیر از شعر «بی‌سنگر» اخوان ثالث انتخاب شده است. توضیحات مقابل کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) بافته از دل و تنیده ز جان / خاطر من نقش حله‌ها انگیخت: شاعر به قصیده‌گویی خویش اشاره دارد.
- ۲) از شبستان شعر پارینه / من همان طفل ارغنون سازم: این بیت ایهام دارد.
- ۳) گاه بر پرده ای غبار آلود / طرح گنگی ز داس دهقانی: تأثیرپذیری از اندیشه‌های کمونیستی
- ۴) تشنگان را به خار باید داد / دور شو دور مرغ سقاییک: تلاش جامعه برای رهایی

۶۲- مفهوم کدام گزینه مانند ابیات زیر است؟

«ای خوشا زیر و زبرها دیدن / راه پر بیم و بلا پیمودن ۱) دفتر خاطره‌ای پاک سپید / نه در او رسته گیاهی، نه گلی ۲) مه کند در پس نیزار غروب / صبح روید ز دل بحر خموش ۳) ای خوشا آمدن از سنگ برون / سر خود را به سر سنگ زدن ۴) گاهگاه شاید مرغایی‌ها / خسته از روز بر او خیمه زنند	روز و شب رفتن و رفتن شب و روز / جلوگاه ابدیت بودن» نه بر او مانده نشانی نه خطی / اضطرابی، تپشی، خون دلی همه این است و جز این چیزی نیست / عمر بی‌حادثه بی‌جر و جوش گر بود دشت گذشتن هموار / ور بود دره سرازیر شدن شب‌ی آنجا گذرانند و سحر / سر و تن شسته و پرواز کنند

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۳- در کدام گزینه مضمون «آگاهی بخشی شهادت حضرت اباعبدالله (ع)» دیده نمی‌شود؟

- ۱) از لحن سوگوارش / خون مبین حنجره‌ای تازه می‌چکد / آن رحل خون چکان / گویا به شکل خاتم انگشت وحی ... / نایم بریده باد!
- ۲) و آفتاب نارس یک مفهوم / در خانقاه خون تو کامل شد ... / باغ کرامت است / گلوی تو / یا حسین!
- ۳) سکوت / سنگین و پرهیاهو / در هم می‌شکست / گلوی شورش تو / بر بال ذوالجناح باد / شتک می‌زد.
- ۴) از خاک سجده‌های سرخ / گلدسته‌ای / فوران کرد / و سقف بلند فریادی نفیس / قائم به عشق / بالا رفت.

۶۴- توضیحات مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در های و هوی آتش / شیرازه قنوت / هرگز ز هم نپاشید / تنها دو دست آبی / از دست آسمان رفت: آسمان محروم شد از قنوت تو
- ۲) شاعران بیچاره / شاعران درمانده / شاعران مضطر / با نام تو چه کردند؟ : شاعران از نام تو سوء استفاده کردند.
- ۳) قرآن بخوان / و تجوید تازه را / به تاریخ بیاموز / و ما را / به روایت پانزدهم معرفی کن / قرآن بخوان / تا طبل هلهله از های و هوی بیفتد: روایت پانزدهم بعد از چارده روایت، روایتی است که حضرت زینب (س) در ظلم‌ستیزی معرفی کرد.
- ۴) نه، هرگز / بر گلوی مبین تو / انکار خنجر و زوبین / خدش‌های وارد نکرد / هنوز رسا و بلندی الف / لام / میم ... : امام حسین (ع) حقیقتی جاودانه و مرگ‌ناپذیر است.

۶۵- کدام گزینه از متن زیر دریافت نمی‌شود؟

«قائد بانگ بر وی زد و دست به قراچولی کرد. حاجبان و غلامان در وی آویختند و کشاکش کردند و وی سقط می‌گفت و با ایشان می‌برآویخت و آواز داد و او را به خانه بازبردند. نماز پیشین فرمان یافت و گفت تو که صاحب بریدی، چنانکه رفت، آنها کن.»

- ۱) نظاره‌گر بودن   ۲) خرقه تهی کردن   ۳) ناسزا گفتن   ۴) گزارش کردن

۶۶- متن زیر با مفهوم کلی کدام گزینه مطابقت دارد؟

«و بنده نداند تا نهنان داشتن آنچه کرده آمد از بنده چرا بوده است که خطا و صواب این کار باز نمودمی. امیر گفت: بودنی بود.»

- ۱) تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت / تا باز چه اندیشه کند، رای صوابت
- ۲) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگه است که تقدیر بر سرش چه نوشت
- ۳) خورش بود به فتوی پیر مغان حلال / در نوبهار هرکه صبحی قضا کند
- ۴) از بودنی ای دوست چه داری تیمار / وز فکرت بیهوده دل و جان افگار

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۷- با توجه به متن، کدام توضیح درون کمانک، نادرست است؟

- (۱) بوسهل اندر آن حیلت‌ها کرده باشد تا از دست خداوند بستد و جدا کرد؛ بدان که تا او را بنشانند. (توقیف کنند)
- (۲) آینه فرا روی او بتوانم داشت و بداند که مرا در این کار ناقه و جملی نبوده است. (منفعت و دخالتی نبوده است)
- (۳) لشکری یکدل دارد جان را بخواهند زد. (برای گرفتن جان خواهند جنگید)
- (۴) گفتم خوارزمشاهی نتوان کرد جز چنین و سخت بزرگ حشمتی بیفتاد. (وحشتی دیگر دشمنان را فراگرفت)

۶۸- معادل کدام گزینه در متن زیر نیامده است؟

«و از جهت ما در مقابله آن نواخت بسزا حاصل نیامده است؛ بلکه از متسوقان و مضربان و عاقبت نانگران و جوانان کارنادیدگان نیز کارها رفته است نارفتنی؛ اما بر شهامت و تمامی حصافت وی اعتماد هست تا بر یک کار بایستد و مجلس ما از تسحب و تبسط برآساید.»

- (۱) شفقت و مهربانی (۲) گستاخی (۳) میانه بر هم زندگان (۴) روندگان

۶۹- با توجه به متن کدام شخصیت درون کمانک، نادرست است؟

- (۱) امیر گفت وی را اشراف مملکت فرموده‌ایم و آن مهم‌تر است و چنو دیگری نداری. (بوسهل زوزنی)
- (۲) امیر گفت: ... را می‌پسندم. چندین سال پیش خواجه کار کرده است. خواجه گفت: وی مردی دیداری و نیکو و کافی است؛ اما یک عیب دارد که بسته کار است. (بوالفتح رازی)
- (۳) اما اگر این دزدی‌ها و خیانت‌ها که ... و شاگردان وی کرده‌اند، دریایی و به بیت‌المال باز آری. (بوالقاسم کثیر)
- (۴) ملطفه‌ها رسید از منهیان بخارا که ... البته نمی‌آرآمد و ژاژ می‌خاید و لشکر می‌سازد. (علی تگین)

۷۰- کدام گزینه از اقدامات دربار مسعود غزنوی برای دریافتن ماجرای توطئه علیه خوارزمشاه آلتونناش نبود؟

- (۱) نسبت دادن دروغگویی به بوالفتح حاتمی و مجازات او
- (۲) ادعای نوشته شدن ملطفه سلطان مسعود هنگام مستی
- (۳) فرو گرفتن بوسهل زوزنی
- (۴) فرو گرفتن قائد ملنجوق

محاسبات و نکته‌های مهم

۷۱- کدام گزینه از متن زیر دریافت نمی‌شود؟

«از خواجه بونصر شنیدم که بوسهل در سر سلطان نهاده بود که خوارزمشاه آلتونتاش راست نیست، و او را بشبورقان فرو می‌بایست گرفت، چون برفت مترّب رفت. و گردنان چون علی قریب و اریارق و غازی همه برافتادند خوارزمشاه آلتونتاش مانده است که حشمت و آلت و لشکری دارد، اگر او را برانداخته آید و معتمدی از جهت خداوند آنجا نشانده آید پادشاهی بی بزرگ و خزانه و لشکر بسیار برافزاید.»

- (۱) عامل بازداشت، ترسان رفتن است.
(۲) تفوق خوارزمشاه آلتونتاش بر گردنان.
(۳) وسوسه افزایش قدرت برای برانداختن آلتونتاش.
(۴) تمامی دلیل برانگیختن گرد و غبار فتنه‌ها و کینه‌هاست.

۷۲- کدام گزینه برای تکمیل جای خالی مناسب است؟

«و بر فرمان او کار کنیم و ... ما نیک به درد آمده‌اند و بر این زشتی هزیمت شده و اگر ... آن ثبات نکردی و دست از جان نشستی، خلل افتادی.»

- (۱) لشکریان - خداوند
(۲) اعیان - آخور سالار
(۳) یکسوارگان - خوارزمشاه
(۴) طلیمه سواران - نایب برید

۷۳- پیام کدام گزینه در درون کمانک، نادرست است؟

- (۱) گفت من وکیل در محتشمی‌ام و اجری و مشاهره و صلت گران دارم و بر آن سوگند مغلظ داده‌اند که آنچه از مصلحت ایشان باشد زود بازنمایم. (نارضایتی از میزان مقرری)
(۲) آلتونتاش رایگان از دست بشد بشبورقان، من بانگی بر وی زدم. عبدوس بشده است و با حاتمی غم و شادی گفته که این بوسهل از فساد فرو نخواهد ایستاد، حاتمی از آن بازاری ساخته است. (ماجرا را بزرگ ساختن)
(۳) و بر آن داهیان و سوختگان بنشود و دانند که آفروشه نان است باری، مجاملتی در میانه بماند که ترک آرام گیرد. (به دروغ اعتنایی نکردن)
(۴) چون فرمان یافت، ممکن نشد تابوت و جز آن ساختن که خبر فاش شدی. مهد پیل راست کردند و شبگیر وی را در مهد بخوابانیدند و خادمی را بنشانند تا او را نگاه می‌داشت. (جسارت آشکار کردن مرگ شاه را نداشتن)

محاسبات و نکته‌های مهم

۷۴- کدام گزینه از دلایل شکست نخوردن لشکر خوارزمشاه در برابر علی تگین نیست؟

(۱) مقاومت و ثبات خوارزمشاه پس از مغلوب شدن میسرۀ سپاه

(۲) آمدن سپاه کمکی از جانب سلطان مسعود در میانه جنگ

(۳) چاره‌سازی خواجه احمد عبدالصمد برای صلح بدون اظهار ضعف از سوی سپاه خوارزم

(۴) تحیر، ترس و احساس ضعف علی تگین

۷۵- با توجه به عبارت «دمنه دانست که اگر این سخن بر شنزبه ظاهر کند، در حال، برائت ساحت و نزاهت جانب خویشتن ظاهر

گرداند» دمنه در پی چه بود؟

(۱) دوام تصریب خویش

(۲) جانب‌داری از شنزبه

(۳) اعلام برائت از شیر

(۴) نفرت و انزجار از شنزبه

۷۶- معنی و مفهوم همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ . . . . درست است.

(۱) «عان تمالک و تماسک از دست بشد»؛ یعنی از خود بی‌خود شد و خویشتن‌داری را از دست داد.

(۲) «آفت عقل تصلف است»؛ یعنی خودستایی و لاف‌زنی آفت عقل است.

(۳) «چون خوره در دندان جای گفت، از درد او شفا نباشد؛ مگر به قلع»؛ یعنی دندان خوره گرفته فقط با قلع‌اندودن بهبود می‌یابد.

(۴) «در امضای این رای مصیب نبودم»؛ یعنی در تأیید این فکر درست‌اندیش نبودم.

۷۷- کدام گزینه دربارهٔ عاقبت قهرمانان داستان شیر و گاو نادرست است؟

(۱) شیر به تهمت و ریاکاری دمنه پی برد و به انتقام خون گاو، او را به بدترین شکل کشت.

(۲) شیر شنزبه را به دمدمۀ دمنه کشت؛ اما از کار خود پشیمان شد.

(۳) کلیله به کمک دمنه زمینۀ مرگ گاو را فراهم کرد؛ اما خود دچار عاقبت دسیسه‌اش شد.

(۴) گاو فریب دمنه را خورد و بی‌آنکه بداند و ناخواسته با شیر درگیر و کشته شد.

محاسبات و نکته‌های مهم

۷۸- کدام گزینه دربارهٔ حکایت‌های میان پیوندی داستان شیر و گاو نادرست است؟

- (۱) کلیله داستان گواهی درخت را برای دمنه می‌گوید تا او را از عاقبت زیرکی بسیار که زیان‌بار است، آگاه کند.
- (۲) عبارت «شمشیر بر سنگ آزمودن و شکر در زیر آب پنهان کردن» را مرغی در حکایت بوزینگان بیان می‌دارد تا کار بوزینگانی را تقبیح کند که گرد کرم شب‌تاب جمع شده‌اند تا گرم شوند.
- (۳) داستان غوک و مار را پیری برای پسرش تعریف می‌کند تا نشان دهد حیلۀ محتال، به خود او بازمی‌گردد.
- (۴) کلیله حکایت دو شریک را برای دمنه می‌گوید تا به او بفهماند که هیچ دشمنی را نباید خوار شمرد.

۷۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) رشیدالدین میبیدی را در مشرب عرفانی خود می‌توان پیرو پیر هرات شمرد.
- (۲) در نوبت دوم کشف‌الاسرار، ترجمۀ آیات به فارسی روان و فصیح آمده است.
- (۳) در نوبت سوم کشف‌الاسرار، آیات قرآن به مشرب عرفانی تأویل شده است.
- (۴) بیشتر اشعار نقل شده در کشف‌الاسرار از سروده‌های سنایی هستند.

۸۰- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ... و روح و ریحان در حضرت عنّديه تحفهٔ جان عاشقان است. حضرت عنّديه: بارگاه حق تعالی
- (۲) ابری برآید از عالم غیب که آن را باد فضل گویند. میغی فراهم آورد که آن را میغ بر گویند. میغ بر: ابر نیکوکاران و صالحان
- (۳) بصائر محدث را به ساحت اسرار الوهیت ما چه راه؟! بصائر محدث: بینش‌ها و عقل‌های نوپدیدآمده.
- (۴) غبار هیچ فترت بر ناصیهٔ طاعت مطیعان نانشسته: همهٔ فرمانبران بدون هیچ درنگ و سستی به عبادت خدای تعالی مشغولند.

۸۱- جملهٔ «فکشفنا ما به من ضُرِّ» دربارهٔ کدام پیامبر الهی است؟

- (۱) حضرت یوسف (ع)   (۲) حضرت یونس (ع)   (۳) حضرت آیوب (ع)   (۴) حضرت محمد (ص)

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۲- توضیح کدام جمله نادرست است؟

- (۱) طوبی آن کس را که تو او را یی؟ آیا که تا از ما خود کراییی؟ : نمی دانیم با کدامیک از ما مهربان هستی و به که عنایت داری؟
- (۲) الاهی نام تو ما را جواز و مهر تو ما را جهاز : مهر و محبت تو وسیله و ابزار تو در راه معنویت است.
- (۳) فریشتگان چون این خطاب هایل بشنیدند، ... عقل و صبرشان برسید: هنگامی که فرشتگان این ندای هراس‌انگیز را شنیدند، بر سر عقل آمدند و صبر و سکون پیش گرفتند.
- (۴) منشور ولایت خاکی به او دهیم: فرمان حکومت زمین را به او (آدم) خواهیم داد.

۸۳- گرفتگی دل از غیبت و عتاب حق تعالی در اصطلاح صوفیه چه نام دارد؟

- (۱) هول (۲) خوف (۳) قبض (۴) روع

۸۴- این رباعی زبان حال چه کسی است؟

گل ها که من از باغ وصال چیدم / درها که من از نوشِ لبت دزدیدم
آن گل همه خار گشت در جانِ رهی / وان در همه از دیده فروباریدم

- (۱) فرشته (۲) حضرت آدم (ع) (۳) ابلیس (۴) حضرت یونس (ع)

۸۵- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بر سیل امتحان عقیق شکر بیز را بگشاد: برای آزمودن لب به سخن گشود.
- (۲) بازگشت وی در همه حال با الله بود: بسیار ذکر خدا می کرد.
- (۳) یکی در کار سرپوشیده‌ای بود: گرفتار عشق زنی شده بود.
- (۴) گواهی تو ترجمانی من بکردند: امضا و تأیید تو بیان روشنی است از حال و روزگار من.

۸۶- تفاوت مهم تعزیه یا شبیه‌خوانی با نمایش‌های جدید در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) اطلاع پیشاپیش مخاطب داستان تعزیه از شرح موقوف در مقابل ناآگاهی بیننده از موقوف نمایشنامه.
- (۲) وحدت زمان و مکان موضوع در تعزیه (همچون نمایشنامه‌های کلاسیک یونانی و رومی) در مقابل تفاوت موضوع و زمان و مکان در نمایشنامه.
- (۳) اجرای باز و آزاد و بدون تمرین تعزیه در مقابل اجرای در صحنه و تمرین مدارانه نمایشنامه.
- (۴) منحصر بودن عرصه تعزیه در تراژدی و متنوع بودن ساحت‌های نمایش در اقسام کمدی و ...

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۷- رخدادهای قلمرو نثر معاصر از مشروطیت تا سال ۱۳۲۰ ش. در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) خلق آثاری نوین از محمدعلی جمالزاده، پیشوای داستان کوتاه فارسی به سبک جدید.
- ۲) نشر مقالات انتقادی علی اکبر دهخدا با عنوان چرند پرند در روزنامه صوراسرافیل به عنوان بنیان گذار طنز جدید.
- ۳) گرایش نسبی لحن تند و خطابی نثر فارسی به آرامش پس از پیروزی نهضت مشروطه.
- ۴) گرایش به رمان‌های بلند با مضامین عاشقانه و روی گردانی از رئالیسم و دوری از سمبلیسم اجتماعی.

۸۸- درباره ادبیات جنگ و دفاع مقدس همه گزینه‌ها به جز گزینه ... نادرست است.

- ۱) در آغاز آفرینش ادبیات داستانی جنگ و دفاع مقدس، نویسندگان در بهره‌گیری از اسطوره‌ها تردید داشتند.
- ۲) در هیچ مقطعی از ادوار ادبیات جنگ و دفاع مقدس، اسطوره وارد آن نشده است.
- ۳) چون ادبیات دفاع مقدس، عمدتاً مذهبی است، راهی برای ورود اسطوره باز نبوده است.
- ۴) جدیداً بارقه‌های اولیه‌ای از اسطوره به تدریج در حال ورود به ادبیات داستانی جنگ قرار دارد.

۸۹- کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) مبالغه و اغراق تأثیرگذارترین عنصر خیال شعر حماسی است.
- ۲) از میان صنایع گوناگون، استعاره قوی‌ترین عنصر خیال در شعر عاشقانه و غنایی است.
- ۳) تشبیه بیش از سایر صور خیال در شعر وصفی کاربرد دارد.
- ۴) در اشعار حکمی و زهدآمیز، تشبیه و کنایه تأثیرگذاری بیشتری دارد.

۹۰- کدام گزینه درباره صور خیال شعر فارسی در سده سوم نادرست است؟

- ۱) مهم‌ترین آرایه تشبیه محسوس و مادی است.
- ۲) استعاره کاربرد بسیار اندکی دارد.
- ۳) برخی شاعران از تصاویر شعر عربی تأثیر گرفته‌اند.
- ۴) ادب توده مردم ایران پیش از اسلام تأثیر فراوانی در شعر این دوره داشته است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۱- کدام گزینه درباره شعر مُنجیک ترمذی نادرست است؟

- ۱) درونمایه هجو در شعر او غالب است.
- ۲) گرایش او به کاربرد انواع تشبیه بیش از استعاره است.
- ۳) شاعرانی چون ابوالفرج رونی و مسعود سعد از شعر او تأثیر پذیرفته‌اند.
- ۴) عناصر کنایه و اغراق در شعر او فراوان به کاررفته است.

۹۲- بر اساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

«شود کوه آهن چو دریای آب / اگر بشنود نام افراسیاب»

- ۱) عناصر تشبیه و اسناد مجازی به شکل استادانه‌ای در بیت ترکیب شده‌اند.
- ۲) کاربرد مناسب صور خیال موجب احساس نوعی پویایی و تحرک در شعر شده است.
- ۳) اغراق شاعرانه بیت بر پایه نوعی استعاره مکنیه بنا شده است.
- ۴) اغراق در کاربرد عناصر کلان مانند کوه و دریا، باورپذیری شعر را می‌کاهد.

۹۳- تصویرسازی حاصل از تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) از او نامه بستد به کردار آب / برفت و نجست ایچ آرام و خواب
- ۲) به پیش نیا رفت بیژن چو دود / همی یاد کرد آن کجا رفته بود
- ۳) وزان روی چون رستم شیرمرد / بیامد بر شاه ایران چو گرد
- ۴) یکی نیزه زد بر کمرگاه اوی / ز زین برگرفتش به کردار گوی

۹۴- کدام گزینه درباره صور خیال شعر دوره سوم سبک خراسانی صدق نمی‌کند؟

- ۱) نسبت به دوره قبل، تصاویر شعری جنبه انتزاعی و تجریدی بیشتری یافته‌اند.
- ۲) تصرف در عناصر طبیعت و خلق تشبیهات خیالی فراوانی بسیار دارد.
- ۳) عنصر رنگ در تصاویر این دوره نسبت به دوره قبل برجسته‌تر و گسترده‌تر است.
- ۴) سهم عمده اجزای خیال و تصاویر شعری از طبیعت گرفته می‌شود.

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۵- با توجه به معیارهای ارائه شده در کتاب صور خیال در شعر فارسی، در کدام گزینه صور خیال به کار برده شده تناسب کمتری با نوع ادبی شعر دارد؟

(۱) خویشتن را به زه بهمان و احسنت فلان / گر همی خنده و افسوس نخواهی مفریب

خجلت عیب تن خویش و غم جهل کشد / کودکی کو نکشد مالش استاد و ادیب

(۲) باد با دست ندیمش باده سوری شدست / چرخ با پای خطیبش پایه منبر شود

آب جودش بردمد زرین شود گیتی همه / آتش خشمش بخیزد سنگ خاکستر شود

(۳) کمر چون دل عاشقان کرده تنگ / چو ابروی خوبان کمانی به چنگ

به گرز و سنان اسپ تازی گرفت / به ناورد صد گونه بازی گرفت

(۴) بنفشه زلف من آن آفتاب ترکستان / همی بنفشه پدید آرد از دو لاله ستان

مرا بنفشه و لاله به کار نیست که او / بنفشه دارد و زیر بنفشه لاله نهران

۹۶- نوع تصاویر از جهت ماهیت حسی و عقلی اجزا در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) سیه شود شب و از وی شهاب تیغ کند / مثال مردمک چشم صورت شیطان

(۲) شبی تازی چو بی ساحل دمان پرقیر دریایی / فلک چون پر ز نسرين برگ نیل اندود صحرايي

(۳) چو باغ از نرگس مشکین فروزد شمع کافوری / هوا پروانه سیمین فرو ریزد بر او بی مر

(۴) وان قطره باران که برافتد به گل زرد / گویی که چکیده است گل زرد به دینار

۹۷- کدام گزینه در باب محور افقی و عمودی خیال در قصیده درست نیست؟

(۱) در قصاید مدحی غالباً حالات روحی مختلف هماهنگی ندارد و شاعر وحدتی ظاهری به آنها داده است.

(۲) محدودیت زمینه فکری و حوزه تأملات شاعر در قصیده مدحی، منجر به ابداع شاعران در محور افقی خیال شده است.

(۳) محدودیت قالب قصیده برای گسترش تخیل شاعر در محور عمودی، باعث ایجاز در فرم شعر شده است.

(۴) به دلیل تکراری شدن ساختار قصیده، تفاوتی میان محور عمودی خیال در قصاید مدحی و غیرمدحی نیست.

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۸- همهٔ گزینه‌ها موجب ناهماهنگی تصاویر با زمینهٔ معنوی شعر و تزامم تصاویر در شعر شاعران اواخر قرن پنجم است؛ به جز
گزینهٔ ....

(۱) تبدلشدن تصاویر شاعران دوره‌های قبل به نوعی سنت شعری و پرشدن ذهن‌گویندگان این دوره از تصاویر گذشته

(۲) میل به رمزیکردن تصاویر در جهت پوشیده‌داشتن شیوهٔ ابداع تصاویر

(۳) کارکرد تزئینی تصاویر در نتیجهٔ شیوهٔ زندگی اشرافی

(۴) نبود شاعرانی با تجربهٔ شعری مستقل و توانایی خلق تصاویر مادر و تازه

۹۹- کدام گزینه دربارهٔ شیوهٔ خلق تصاویر شاعران ذکر شده نادرست است؟

(۱) عنصری تصاویر شعری رایج و از پیش موجود را با منطق و استدلال ترکیب و تلفیق کرده است.

(۲) با توجه به زمینهٔ فکری ناصر خسرو، در تصویرسازی او دید مذهبی و تشبیهات حرفی وجود دارد.

(۳) به دلیل نابینا بودن رودکی، تصاویر شعری او اغلب غیرحسی است و ناملموس.

(۴) ابوالفرج رونی برای خلق تصاویر از دانش‌های روزگار استفاده کرد و تصاویر شعرش رنگ علمی دارند.

۱۰۰- در همهٔ گزینه‌ها هر دو عامل بیان شده به پویایی تصاویر می‌انجامد؛ به جز...

(۱) مقایسهٔ طبیعت بی‌جان و طبیعت جاندار (انسان)- حسی بودن اجزای تصاویر

(۲) کاربرد افعال غیرربطی- تشخیص

(۳) فشرده و خلاصه شدن تصاویر و قرارگرفتن چند تصویر در یک بیت- ارتباط مستقیم شاعر با طبیعت

(۴) وجود تضاد در ماهیت اجزا- استفاده از رنگ‌ها

محاسبات و نکته‌های مهم

